

ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“

Кампания 2012

ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ

Насоки за кандидатстване

ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“

София 1618, бул. „Цар Борис III“ 136

Тел. 02/8187 100; 02/8187 202

КАМПАНИЯ ЗА ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ 2012

КАК ДА КАНДИДАТСТВАМЕ

Новости в Кампания 2012

---

1. Спазване на законоустановените изисквания за управление – въвежда се за 1-ви път!
2. Изменени условия за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние: промени в стандарт 4.2 и нов стандарт 5.2.
3. При схемите за животни, обвързани с производство: 80 % задържане на животните за най-малко 100 дни от деня, следващ последната дата за подаване на заявления за подпомагане.
4. Електронна идентификация на животни (овце и кози), родени след 01.01.2010 г.
5. Схема за ягоди и малини, **необвързана** с производството (ЯМ), референтна година 2008.
6. Отпада схемата за национални доплащания за клане на говеда, обвързана с производството.
7. От Кампания 2011 се отпуска финансово подпомагане и за допустими площи над 100 ха по мерки 211 и 212.
8. Производителите на краве мляко, стопанисващи ферми, които се намират в общини по Приложение № 4, ще получат помощ през 2012 г. в размер на 80% по НДКМ 3.

СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯТА:

Всички земеделски стопани, които желаят да кандидатстват за подпомагане по Схемата за единно плащане на площ (СЕПП), схемите за национални доплащания, схемите за специфична подкрепа, мярка 211 от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) – Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планински райони (НР1), мярка

212 от ПРСР – Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планински райони (НР2), мярка 213 – Плащания за земеделски земи в Натура 2000, мярка 214 – Агро-екологични плащания (АЕП) през 2012, трябва да подадат заявленията си в срок:

- от 1 март до 15 май – без санкция;
- от 15 май до 9 юни – със санкция от 1% за всеки просрочен ден.

Когато 15 май и/или 9 юни са неработни дни, крайният срок за подаване на заявления – без и със санкции, изтича на следващия работен ден.

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ
ЗА ПОДПОМАГАНЕ В КАМПАНИЯТА ЗА ДИРЕКТНИ
ПЛАЩАНИЯ 2012:**

За да подлежи на подпомагане, кандидатът трябва да отговаря на следните изисквания:

- реално да ползва заявените площи и те да са на негово разположение към 31 май 2012;
- да разполага с необходимите документи, доказващи правното основание за ползване на обработваната земя, посочени в чл.2а от Наредба № 5 за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания;
- да поддържа земята в добро земеделско и екологично състояние според националните стандарти, въведени със заповед № РД 09–616 от 21/07/2010 г. на министъра на земеделието и храните;

- да спазва законоустановените изисквания за управление, посочени в чл. 4 и 5 и изброени в Приложение II, буква А от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19/01/2009 г., съгласно заповед на министъра на земеделието и храните № РД 09-114 от 07/02/2012 г.

Нормативна база: Наредба № 5 за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания и Заповед № РД 09-616 от 21.07.2010 г., изменена със заповед РД09-126 от 14.02.2012 г. на министъра на земеделието и храните, за одобрение на условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и определяне на национални стандарти.

РЕД НА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯТА ЗА ПОДПОМАГАНЕ:

Кандидатите по схемите за директни плащания попълват собственооръчно **заявление за входяща регистрация**, след което от системата се разпечатва и **заявление за подпомагане**, което кандидатите подписват и подпечатват (за юридическите лица). Редът е следният:

- Когато земеделският стопанин кандидатства по схемите за подпомагане на единица площ, той подава заявление за входяща регистрация в общинската служба „Земеделие“ (ОСЗ) по местонахождение на площите. В случай че площите се намират на територията на повече от една община, земеделският стопанин може да избере първо в коя от общинските служби да подаде заявление за входяща регистрация. Във всяка следваща общинска служба се подава заявление за регистрация с отбелязано поле „редакция“. Заявлението за входяща регистрация се подава в ОСЗ по адрес на регистрация на физическото лице или адрес на управление на юридическото лице.
- Когато земеделският стопанин кандидатства по схемите за животни и тютюн, той подава, както **заявлението за входяща регистрация**, така и **заявлението за подпомагане** в ОСЗ по адресна регистрация на физическото лице или адрес на управление на юридическото лице.

Кандидатът попълва лично или чрез упълномощено лице заявление за входяща регистрация, като маркира в полето „ново заявление“ това, което подава в първото ОСЗ, а при всяко следващо подадено заявление маркира в полето „редакция“ с променените или допълнени данни.

ДЕКЛАРИРАНЕ НА ПЛОЩИ

Очертаването на площите се извършва в ОСЗ по местонахождението на площите. При регистрация на всички земеделски площи очертаването става в общинската служба по постоянен адрес на земеделските стопани за физически лица и по адрес на регистрация за юридическите лица и едноличните търговци.

Служителите от ОСЗ следва да оказват съдействие на кандидата при въвеждането на данните.

Ползвайте данните от предходната кампания, ако обработвате същите площи. В този случай можете да копирате техните граници и да актуализирате само земеделските култури, ако там има промяна.

При наличие на няколко парцела в рамките на един блок от земеделското стопанство, създайте един общ парцел и след това използвайте функцията „Разцепване“.

За улеснение на земеделските стопани при подаването на заявленията за регистрация, в рамките на Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) е създаден специален слой, който обхваща потенциално допустимите за подпомагане земеделски земи. В случаите, в които са заявени площи, попадащи частично или изцяло извън рамките на този слой, ще бъдат извършени допълнителни проверки на място, за да удостоверят допустимостта на заявените площи.

Площите, заявени в рамките на допустимия слой, могат да бъдат обект на проверка от страна на ДФ „Земеделие“ – РА и ако се установи, че те не отговарят на дефинициите, ще бъдат изключени от подпомагане.

Към момента на заявяване кандидатите биват информирани за площите, които са заявили извън слоя за допустимост и техния размер.

Слоят покрива цялата територия на страната и се използва при регистриране на площите за текуща кампания. Чрез използването му се осигурява автоматизирана географска проверка на всички заявени парцели.

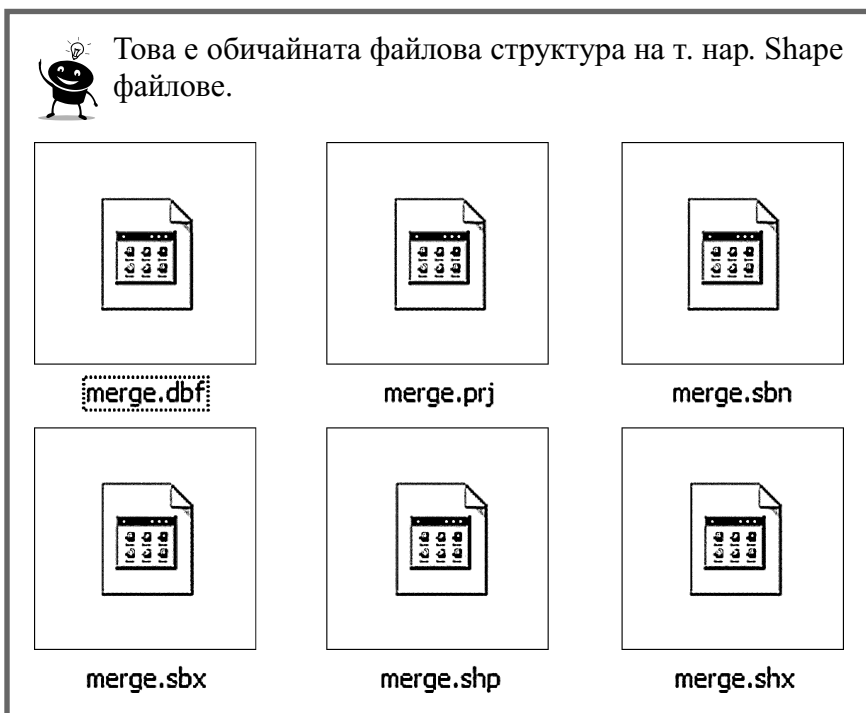
ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ ОТ GPS УСТРОЙСТВА

От 2010 г. ДФ „Земеделие“ предлага възможност земеделските стопани да декларират обработваните от тях площи с помощта на цифрови географски данни, получени след измервания с GPS устройства, постигащи нужната за целта точност. Стремещт на всеки един земеделски стопанин е да декларира за подпомагане наистина стопанисваните от него площи и да намали до минимум евентуални затруднения при разпознаване на площите на цифровата ортофотокарта. Развитието на GPS технологията позволи да се прилага тази възможност за деклариране на площите в ИСАК. Подходящи за целта са GPS приемници с възможност за генериране на затворени контури на измерваните площи с точност поне 1 метър. Важно е да се използват GPS приемници с подобна точност, защото това дава сигурност на стопаните, че на екрана ще се визуализират действително измерените от тях площи. Използването на GPS приемници, които нямат възможност да генерират затворени контури, но измерват с необходимата точност, е допустимо да се прилага, но получените от тях данни трябва да бъдат обработени до получаване на контур от затворен тип.

Какво се изисква от земеделския стопанин, който желае да се възползва от тази възможност за деклариране, за да бъде безпроблемно заявяването на площите:

- да е извършил теренните измервания на стопанисваните от него площи с GPS устройство, предназначено за такава дейност;
- самото устройство да е настроено да извършва измерванията в Координатна система WGS84, ако реши да предостави данните с географски координати, или UTM, WGS 84, ако данните са с геодезическите им координати;

- във връзка с функционалността на ИСАК геоданните, получени от измервания с GPS и годни за въвеждане в системата, трябва да бъдат структурирани в *.shp формат. Shape файлът е особен формат на запазване на географска информация, който лесно може да се разчете от ГИС (географска информационна система) модула на ИСАК. Особеност на тези файлове е, че задължително са съпроводени от други файлове, описващи атрибути (*.dbf), мета данни (*.shx) и информация за проекцията, в която се намират географските данни (*.prj).

Тези няколко файла задължително трябва да бъдат заедно, за да може ГИС-модулът на ИСАК коректно да разчете запазената в тях географска информация. Shape файловете трябва да съдържат геометрични обекти от полигонов тип. Системата автоматично разпознава Shape файловете с геометрии от полигонов тип и работи само с тях. Всички файлове, носещи географска информа-

ция за един или няколко земеделски парцела, трябва да бъдат събрани в т. нар. *.zip папка.

Самото въвеждане на данните в ИСАК се извършва от оператор в тази ОСЗ, в която земеделският стопанин подава своето заявление за подпомагане, като се следва съответната инструкция за това.

При правилно изпълнение на описаните дотук стъпки на екран ще се визуализира как данните за стопанисваните площи се позиционират върху цифровата ортофотокарта на България в ГИС модула на ИСАК. При съмнение, че така въведената площ не е позиционирана на точното място върху картата, земеделският стопанин може да се откаже от нея и да не я декларира за подпомагане.

След като кандидатът е попълнил **заявление за входяща регистрация**, от ОСЗ се разпечатва **заявление за подпомагане**, което се попълва автоматично от ИСАК с всички подадени данни от заявлението за входяща регистрация. Необходимо е кандидатът да изиска това заявление за подпомагане от служебното лице и, след като лично сравни данните в него, да положи подпис в съответното поле. За юридическите лица се изисква подпис и печат.

Кандидатът носи наказателна отговорност по чл. 248а и/или чл. 313 от Наказателния кодекс за предоставяне на неверни данни.

Схеми за подпомагане на площ

СХЕМА ЗА ЕДИННО ПЛАЩАНЕ НА ПЛОЩ (СЕПП)

СЕПП е основна схема за подпомагане на земеделските стопани. Средствата по тази схема се осигуряват от Европейския фонд за гарантиране в земеделието (ЕФГЗ).

Плащането по СЕПП се определя на хектар използвана земя и не е обвързано с количеството продукция или броя на отглежданите животни.

От 2010 са въведени дефиниции за добро земеделско състояние на декларираните площи. Дефинициите се прилагат при определяне на допустимостта на всички заявени площи, с изключение на тези, които са заявени само по някои направления от мярката „Агроекологични плащания“.

Дефинициите обхващат следните типове земеделски земи:

- обработваема земя;
- трайни насаждения;
- постоянно затревени площи – пасища, мери и ливади;
- семейни градини.

Нормативна база: Наредба № 5 от 10.03.2010 г. за условията за допустимост за подпомагане на земеделските парцели по схеми за плащане на площ и за общите и регионални критерии за постоянни пасища.

Заявяваните площи следва да отговарят на дефинициите за добро земеделско състояние към момента на подаване на заявлението и да бъдат поддържани в това състояние през цялата година.

Право на подпомагане по тази схема имат тези стопани, които са регистрирани в ИСАК и които реално използват декларираните от тях земеделски земи.

- Задължително условие за отпускане на помощта е земите, за които се кандидатства, да са поддържани в добро земеделско и екологично състояние, съгласно:
  - заповед № РД 09–616 от 21.07.2010 на министъра на земеделието и храните, съдържаща утвърдените национални стандарти за условия за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние;
  - заповед № РД 09-114 от 07.02.2012 на министъра на земеделието и храните относно прилагане на законоустановените изисквания за управление, посочени в чл. 4 и 5 и изброени в Приложение II, буква А от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19.01.2009.

- Минималният размер на стопанството трябва да е 0,5 хектара за трайни насаждения и 1 хектар за останалите култури.
- Минималният размер на парцелите трябва да е 0.1 ха (1 декар).

Заявяването по СЕПП на едни и същи площи „под угар“ за втора поредна година, ще означава, че площите не се поддържат в добро земеделско състояние. Като земя под угар се класифицира обработваема земя, включена в системата за сеитбооборот, на която през съответната стопанска година не се произвеждат земеделски продукти с цел възстановяване на земята.

СХЕМА ЗА НАЦИОНАЛНИ ДОПЛАЩАНИЯ НА ХЕКТАР ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ

Право на подпомагане по тази схема имат земеделските стопани, които стопанисват най-малко 1 хектар земеделски площи, като за трайните насаждения минимумът е 0,5 хектара. Площите, с които се кандидатства по тази схема, задължително трябва да са заявени и по СЕПП.

Допустими за подпомагане по тази схема са всички земеделски площи, които са допустими за подпомагане и по СЕПП с изключение на:

- постоянно затревените площи / пасища, мери и ливади/;
- площите с винени сортове лозя;
- площите с тютюн;

Критерий за разграничаване на площите с винени лозя, които не подлежат на подпомагане по схемата, от площите с десертни лозя, които схемата подпомага, е сортът на отглежданите лозя. При смесени масиви, в които се отглеждат винени и десертни сортове, земеделският стопанин трябва внимателно да определи площта, върху която се отглеждат десертни сортове лозя, и само нея да заяви за подпомагане.

Нормативна база: Наредба №2 от 21.02.2011 г. за специалните изисквания за участие в одобрените схеми за национални доплащания и за специфично подпомагане.

СХЕМА ЗА ЯГОДИ И МАЛИНИ, НЕОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (ЯМ)

Кандидатите заявяват участие по схемата в **общото заявление за подпомагане, без да се очертават площи в ИСАК**, като декларират, че продължават да упражняват земеделска дейност по смисъла на Закона за подпомагане на земеделските производители.

Право на подпомагане по схемата имат земеделски стопани, които:

- са произвеждали пресни ягоди и малини за преработка през 2008 г;
- са били одобрени за подпомагане през 2008 г., съгласно Наредба № 6 от 12.03. 2008 г. за условията и реда за подпомагане на производителите на ягоди и малини, предназначени за преработка;

Помощта се определя на база допустимите за подпомагане хектари за референтната 2008 година.

Нормативна база: Наредба № 2 от 21.02.2011 г. за специалните изисквания за участие в одобрените схеми за национални доплащания и за специфично подпомагане.

АГРОЕКОЛОГИЧНИ ПЛАЩАНИЯ (АЕП)

Право на подпомагане по мярката имат земеделски стопани, които на доброволен принцип поемат агроекологичен ангажимент, свързан с изпълнението на агроекологични дейности върху определена площ, развиват биологично пчеларство или отглеждат застрашени от изчезване редки местни породи животни.

По правило агроекологичните задължения трябва да бъдат поети за срок от 5 години. Плащанията за извършване на дейности-

те по опазването на използваната земеделска земя са в размер от 20 до 729 евро на хектар и се изплащат на база установената площ, върху която се извършват тези дейности.

За подпомагане могат да кандидатстват физически лица, еднолични търговци и юридически лица, които са регистрирани в ИСАК. Кандидатите подават заедно със заявлението за регистрация и приложение за кандидатстване за агроекологични плащания. След като подадат заявление за подпомагане, земеделските стопани трябва да бъдат одобрени за участие по мярка „Агроекологични плащания“. Само одобрените кандидати ще получат писма от РА за регистрирането им за участие по мярката.

Подпомаганите лица се задължават да преминат курс за агроекологично обучение през първите две години от периода на изпълнение на поетите ангажименти, или да докажат наличието на опит в извършването на дейностите, които са избрали да прилагат. Специализираното обучение се установява с диплома/удостоверение за преминал курс, обучение или информационна дейност по агроекология, издадени от обучаваща институция.

Кандидатите трябва да ползват собствена, наета или арендована земя за срок не по-малък от 5 години, считано от датата на подаване на първото заявление за плащане за площите, които са заявили за подпомагане. Агроекологичните дейности, които се основат на площ, трябва да се изпълняват върху една и съща земя в 5 последователни години.

Кандидатите за агроекологични плащания са длъжни да спазват през периода на поетия ангажимент базовите изисквания по заявените направления, както и изискванията по управление на агроекологичните дейности. РА може да откаже или намали агроекологичните плащания, съгласно методика, която е утвърдена от министъра на земеделието и храните.

Нормативна база: Наредба № 11 за условията и реда за прилагане на мярка 214 „Агроекологични плащания“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007–2013 г.

Мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ и мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“

Плащанията на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони (НР1), както и в райони с ограничения, различни от планинските (НР2), подпомагат земеделското ползване и предотвратяват изоставянето на тези земи.

Кандидатстването по тези мерки става с попълване на съответните секции в заявлението за регистрация. Пак там се отбелязва и с кои парцели се кандидатства по мярката. Землищата, допустими по мерките, са описани в Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС №30 от 15.02.2008, обн. ДВ, бр. 20 от 26.02.2008, в сила от 26.02.2008, изм. и доп. бр. 53 от 12.07.2011 г.

Размерът на финансовата помощ за допустимите площи на един земеделски стопанин е определен с Наредба № 11 от 3.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ и мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007–2013 г (ПРСР).

От Кампания 2011 се отпуска финансово подпомагане и за допустими площи над 100 ха.

Списъци с териториалния обхват на мерките НР1 и НР2, както и за нитратно уязвимите зони, могат да бъдат открити на информационните табла на ОСЗ.

Нормативна база: Наредба № 11 от 3.04.2008 за условията и реда за прилагане на мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ и мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ от ПРСР 2007–2013 г.

**МЯРКА 213 „ПЛАЩАНИЯ ПО НАТУРА 2000 ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИ
ЗЕМИ“ ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ
РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007–2013 Г.**

Финансовата помощ по тази мярка се изплаща от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и от държавния бюджет в съотношение 82:18.

Право на подпомагане имат стопани със земеделски земи в защитени зони по чл. 3, ал.1, т.1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) с издадени заповеди за обявяването им съгласно чл.12, ал.6 от ЗБР, обнародвани в Държавен вестник.

Кандидатстването по тази мярка се извършва съобразно разпоредбите на Наредба № 5 от 27.02.2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директните плащания.

Допустими за подпомагане са земеделски стопани, които ползват земеделска земя, включително ливади и пасища от горския фонд, с минимален размер на ползваната площ **0,3 ха**, при минимален размер на всеки парцел от 0,1 ха.

Нормативна база: НАРЕДБА № 3 от 23.02.2011 г. за условията и реда за прилагане на мярка 213 „Плащания по Natura 2000 и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕО – за земеделски земи“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007–2013 г.

СХЕМА ЗА НАЦИОНАЛНИ ДОПЛАЩАНИЯ НА ТЮТЮН (НДТ)

Право на подпомагане по тази схема имат земеделски стопани, които са отглеждали тютюн през която и да е година на референтния период 2007–2009 г. и той е изкупен и премиран по реда на Закона за тютюна и тютюневите изделия. Наследници на починали земеделски стопани имат право на помощта. В този случай те трябва да упълномощат с нотариално заверено изрично пълномощно един от тях, който извършва земеделска дейност, да пода-

де заявление за подпомагане, съгласно Наредба № 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания, към което се прилага удостоверение за наследници.

Помощта по НДТ се изплаща на килограм въз основа на средногодишното количество изкупен качествен (1–3 класа) тютюн по сортови групи през референтния период. Когато земеделският стопанин не е отглеждал тютюн през всичките три години от референтния период, помощта се определя въз основа на средногодишното количество изкупен тютюн по сортови групи за годините, през които е отглеждал тютюн. Фонд „Тютюн“ е определил за всеки производител референтното количество тютюн, подлежащо на подпомагане по сортови групи на база количествата тютюн, изкупен и премиран по реда на ЗТТИ. Фонд „Тютюн“ е предоставил тази информация на ДФ„Земеделие“.

Ред на кандидатстване:

Кандидатите подават **заявление за входяща регистрация и заявление за подпомагане** в ОСЗ по адрес на регистрацията на физическите лица или адрес на управление на юридическите лица и едноличните търговци. В заявлението кандидатите маркират участие по схемата, подписват общите декларации и секцията със задължителните специфични декларации по схемата, без да посочват количеството тютюн, подлежащо на подпомагане.

Важно условие за получаване на субсидии по тази схема е кандидатът да продължава да извършва земеделска дейност, което се декларира писмено от него при подаване на заявление.

Нормативна база: Наредба №2 от 21.02.2011 г. за специалните изисквания за участие в одобрените схеми за национални доплащания и за специфично подпомагане.

СХЕМИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ ЗА ЖИВОТНИ

Преди да подадат **заявления за входяща регистрация и заявление за подпомагане**, кандидатите трябва да актуализират в регионалните структури на Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ) данните за броя на отглежданите животни с ушна марка и/или електронен идентификационен (ЕИД) номер и да декларират породата им, независимо по коя схема кандидатстват!

Нормативна база: Наредба №2 от 21.02.2011 г. за специалните изисквания за участие в одобрените схеми за национални доплащания и за специфично подпомагане.

**СХЕМА ЗА НАЦИОНАЛНО ДОПЛАЩАНЕ ЗА ГОВЕДА,
НЕОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (НДЖ 1)**

От 2011 г. Схемата за национално доплащане за говеда (НДЖ 1) обхваща и участие на земеделски стопани, стопанисващи 10 или повече биволи към 28 февруари 2009 г.

Помощта се определя въз основа на броя на говедата на земеделския стопанин, регистрирани в Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти (СИЖРЖО) към 28.02.2009 г. или броя на биволите, регистрирани в СИЖРЖО към 28.02.2009 г. Наследниците на починали земеделски стопани имат право на помощта, определена по схемата. Те упълномощават с нотариално заверено изрично пълномощно един от тях да подаде заявление за подпомагане, към което се прилага удостоверение за наследници.

Право на подпомагане по НДЖ 1 имат земеделските стопани, които:

- към 28.02.2009 г. са отглеждали 10 или повече говеда и/или към 28.02.2009 г. са отглеждали 10 или повече биволи, регистрирани в СИЖРЖО;

- **не е нужно** земеделските стопани да вземат разпечатки от Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) за данните, включени в СИЖРЖО;
- стопаните ще получават формуляри на заявлението за входяща регистрация за кандидатстване с попълнен брой говеда или биволи, които към 28.02.2009 г. са били регистрирани в системата на тяхно име и/или съответно брой биволи, които към 28.02.2009 г. са били регистрирани на тяхно име в СИЖРЖО;
- схемата **не е обвързана с производството** и подпомагането по нея не зависи от това дали земеделският стопанин продължава да отглежда говеда и/или биволи и какъв е техният брой и вид;

СХЕМА ЗА НАЦИОНАЛНИ ДОПЛАЩАНИЯ ЗА КРАВИ С БОЗАЕЩИ ТЕЛЕТА, ОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (НДК)

Помощта се определя въз основа на броя на кравите и юнициите, които реално се отглеждат в стопанството и са заявени за подпомагане. Ако земеделският стопанин е кандидатствал по НДЖ 1 с брой говеда и иска да заяви всички или част от тях и по тази схема, необходимо е да знае, че допустими са само реално отглежданите и регистрирани в системата на БАБХ със съответния идентификатор към момента животни;

Право на подпомагане по схемата за националните доплащания за НДК има земеделски стопанин, който:

- не притежава индивидуална млечна квота;
- отглежда най-малко 5 или повече крави и/или юници по схемата за крави с бозаещи телета, които са регистрирани в СИЖРЖО на БАБХ;

Подпомагането се изплаща, когато след подаване на заявлението за подпомагане земеделският стопанин продължава да отглежда най – малко 80 % от кравите и/или юниците, заявени по схемата, най-малко 100 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане, и не притежава индивидуална млечна квота най-малко до 30 ноември на годината на кандидатстване.

Допълнителна информация:

Ако РА установи, че стопанинът има индивидуална млечна квота, плащането по схемата ще бъде отказано.

- При попълване на общото заявление за подпомагане земеделският стопанин трябва да отбележи в таблицата за отглежданите животни за кое конкретно животно кандидатства по тази схема.

Стопанинът може да замени заявените крави и/или юници, отговарящи на изискванията за подпомагане по тази схема към момента на замяната, при условие че:

- Извърши замяната в срок до 20 дни от края на събитието, което я е наложило;
- Заяви писмено извършената замяна и събитието, което я е налага, в срок до 3 работни дни от деня, следващ замяната, за регистриране в СИЖРЖО. Замяната на заявените животни се извършва с подаване на заявление за регистрация с отбелязано поле „редакция на парцели/схеми/животни“, като в таблицата за животните зачертава замененото животно и допълва новото животно със съответния идентификатор (ушна марка). Заявлението за замяна се подава в срок до 7 дни от датата на регистрирането на животните в СИЖРЖО, като е възможно и изпращането му до ОД на ДФ „Земеделие“, в която е подадено заявлението, с писмо с обратна разписка;

При кандидатстване по НДК земеделският стопанин не може да заяви участие по НДКМ1, НДКМ2, НДКМ3, тъй като основно изискване за участие в тях е кандидатът да притежава индивидуална млечна квота.

СХЕМА ЗА НАЦИОНАЛНИ ДОПЛАЩАНИЯ ЗА ОВЦЕ-МАЙКИ И КОЗИ-МАЙКИ, ОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (НДЖ 3)

Помощта се определя въз основа на броя млечни животни, които **РЕАЛНО** се отглеждат в стопанството и са заявени за подпомагане.

Право на подпомагане по схемата имат земеделски стопани, които:

- Отглеждат в стопанствата си 50 или повече овце-майки; 50 или повече кози-майки, или 50 или повече овце-майки и кози-майки общо.
- Животните трябва да са регистрирани в СИЖРЖО на БАБХ;
- Продължат да отглеждат най-малко 80 % от заявените овце-майки и/или кози-майки и най-малко 100 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Допълнителна информация:

- Преди подаване на заявлението за регистрация е необходимо данните за животновъдните обекти и за отглежданите в тях животни да бъдат актуализирани в СИЖРЖО.
- При попълване на общото заявление за подпомагане земеделският стопанин трябва да отбележи в таблицата за отглежданите животни за кое конкретно животно кандидатства по тази схема. Срещу животното със съответния идентификатор (ушна марка и/или електронен идентификационен (ЕИД) номер) кандидатът отбелязва с отметка схемата НДЖЗ.

Стопанинът може да замени заявена овца-майка и/или коза-майка с овца-майка и/или коза-майка, отговарящи на изискванията за подпомагане към момента на замяната, при условие че:

- Извърши замяната в срок до 10 дни от края на събитието, заради което тя се налага;
- Заяви писмено извършената замяна и събитието, което я е наложило, в срок до 3 работни дни от деня, следващ замяната, за регистриране в СИЖРЖО. Замяната на заявените животни се извършва с подаване на заявление за регистрация с отбелязано поле „редакция на парцели/схеми/животни“, където в таблицата за животните зачертава замененото животно и допълва новото животно със съответния идентификатор (ушна марка и/или електронен идентификатор). Заявлението за замяна се подава в срок до 7 дни от датата на регистрирането на животните в СИЖРЖО, като е възможно и изпраща-

нето му до ОД на ДФ „Земеделие“, в която е подадено заявлението, с писмо с обратна разписка.

СХЕМА ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА КРАВЕ МЛЯКО В ИКОНОМИЧЕСКИ УЯЗВИМИ ФЕРМИ, ОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (НДКМ 1)

Помощта се определя въз основа на броя на млечните крави, които реално се отглеждат във фермата и са заявени за подпомагане. Икономически уязвими ферми са тези, в които се отглеждат между 10 и 49 млечни крави.

Право на подпомагане имат производители на краве мляко, които притежават индивидуална млечна квота и стопанисват ферма, която отговаря на следните изисквания:

- Регистрирана е в регистъра на фермите за производство на краве мляко и отговаря на изискването за търговия и пускане на пазара на мляко и млечни продукти (ДВ бр. 23 от 29.02.2008);
- В нея се отглеждат от 10 (включително) до 49 (включително) млечни крави, които са регистрирани в СИЖРЖО;
- Фермата може да се намира на територията на цялата страна, но в нея **не** трябва да се отглеждат повече от 49 млечни крави;

Подпомагането се изплаща, когато млекопроизводителите продължат да отглеждат най-малко 80 % от млечните крави най-малко 100 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане, и притежават индивидуална млечна квота най-малко до 30 ноември на годината на кандидатстване.

Стопанинът може да замени заявените млечни крави с други животни, отговарящи на изискванията за подпомагане по тази схема към момента на замяната, при условие че:

- Извърши замяната в срок до 20 дни от края на събитието, което я е наложило;
- Заяви писмено извършената замяна, като и събитието, което я налага, в срок до 3 работни дни от деня, следващ замяната, за регистриране в СИЖРЖО. Замяната на заявените живот-

ни се извършва с подаване на заявление за регистрация с отбелязано поле „редакция на парцели/схеми/животни“, където в таблицата за животните зачертава замененото и допълва новото животно със съответния идентификатор (ушна марка и/или електронен идентификатор). Заявлението за замяна се подава в срок до 7 дни от датата на регистрирането на животните в СИЖРЖО, като е възможно и изпращането му до ОД на ДФ „Земеделие“, в която е подадено заявлението, с писмо с обратна разписка.

При попълване на общото заявление за подпомагане земеделският стопанин трябва да отбележи схемата НДКМ1, за която кандидатства, срещу номера на ушната марка.

Преди подаване на заявлението за регистрация е необходимо данните за животновъдни обекти и за отглежданите в тях животни да бъдат актуализирани в СИЖРЖО.

СХЕМА ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА КРАВЕ МЛЯКО В НЕОБЛАГОДЕТЕЛСТВАНИТЕ РАЙОНИ, ОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (НДКМ 2)

На подпомагане подлежат животни, които са отглеждани във ферми, които се намират на територията на необлагодетелстван район. Помощта се определя въз основа на броя на млечните крави, които реално се отглеждат във фермата и са заявени за подпомагане.

Право на подпомагане имат производители на краве мляко, които притежават индивидуална млечна квота и стопанисват ферма, която отговаря на следните изисквания:

- Регистрирана е в регистъра на фермите за производство на краве мляко и отговаря на изискванията за производство, съхранение и транспортиране на сурово краве мляко (Наредба № 4 от 19.02.2008);

- В нея се отглеждат 10 и повече млечни крави, които са регистрирани в СИЖРЖО (няма горен таван за броя на отглежданите крави);
- Намира се в обхвата на необлагодетелстваните райони (Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват).

Подпомагането се изплаща, когато млекопроизводителите продължат да отглеждат най-малко 80% от млечните крави, най-малко 100 дни от датата, следваща последния ден за подаване на заявленията за подпомагане, и притежават индивидуална млечна квота най-малко до 30 ноември на годината на кандидатстване.

Стопанинът може да замени заявените млечни крави с други животни, отговарящи на изискванията за подпомагане по тази схема към момента на замяната, при условие че:

- Извърши замяната в срок до 20 дни от края на събитието, което я налага;
- Заяви писмено извършената замяна и събитието, което я е наложило, в срок до 3 работни дни от датата, следваща замяната, за регистриране в Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти. Замяната на заявените животни се извършва с подаване на заявление за регистрация с отбелязано поле „редакция на парцели/схеми/животни“. В таблицата за животните зачертава замененото и допълва новото животно със съответния идентификатор (ушна марка). Заявлението за замяна се подава в срок до 7 дни от датата на регистрирането на животните в СИЖРЖО, като и изпращането му до Областната дирекция на ДФ „Земеделие“, в която е подадено заявлението, с писмо с обратна разписка.

При попълване на общото заявление за подпомагане земеделският стопанин трябва да отбележи схемата НДКМ2 срещу номера на ушната марка, за която кандидатства.

СХЕМА ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА КРАВЕ МЛЯКО В НИТРАТНО УЯЗВИМИ ЗОНИ, ОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (НДКМ 3)

Помощта се определя от броя на млечните крави, които реално се отглеждат във фермата и са заявени за подпомагане.

Право на подпомагане имат производители на краве мляко, които притежават индивидуална млечна квота и стопанисват ферма, отговаряща на следните изисквания:

- Регистрирана е в регистъра на фермите за производство на краве мляко и отговаря на изискванията за производство, съхранение и транспортиране на сурово краве мляко (Наредба № 4 от 19/02/2008).
- В нея се отглеждат 50 и повече млечни крави, които са регистрирани в СИЖРЖО.
- Намира се в нитратно уязвимите зони. Те се определят от Приложение №3 (Списък на общини в нитратно уязвимите зони) и Приложение № 4 (Списък на общини в предишни уязвими зони, за които ще се прилага преходна помощ) от Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 21.02.2011 г. за специалните изисквания за участие в одобрените схеми за национални доплащания и за специфично подпомагане.

Подпомагане по схемата се изплаща, когато млекопроизводителите продължат да отглеждат най-малко 80% от млечните крави и най-малко 100 дни от датата, която следва последния ден за подаване на заявленията за подпомагане. Те трябва да притежават индивидуална млечна квота най-малко до 30 ноември на годината на кандидатстване. Производителите на краве мляко, стопанисващи ферми, които се намират в общини по Приложение № 4, получават помощ през 2012 г. в размер на 80%.

Допълнителна информация:

Стопанинът може да замени заявените крави с други животни, отговарящи на изискванията за подпомагане по тази схема към момента на замяната, при условие че:

- извърши замяната в срок до 20 дни от края на събитието, което я е наложило;
- заяви писмено извършената замяна и събитието, което я е наложило, в срок до 3 работни дни от деня, следващ замяната, за регистриране в СИЖРЖО. Замяната на заявените животни се извършва с подаване на заявление за регистрация с отбелязано поле „редакция на парцели/схеми/животни“, като в таблицата за животните зачертава замененото и допълва новото животно със съответния идентификатор (ушна марка). Заявлението за замяна се подава в срок до 7 дни от датата на регистрирането на животните в СИЖРЖО, като и изпращането му до ОД на ДФ „Земеделие“, в която е подадено заявлението, с писмо с обратна разписка.

При попълване на общото заявление за подпомагане земеделският стопанин – срещу номера на ушната марка, трябва да отбележи схемата НДКМЗ, за която кандидатства.

При желание за кандидатстване по схемите за подпомагане на производството на краве мляко кандидатите могат да изберат само една от схемите (НДКМ1, НДКМ2, НДКМ3) за животните, с които кандидатстват.

СХЕМА ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА ОВЦЕ-МАЙКИ И КОЗИ-МАЙКИ В ИКОНОМИЧЕСКИ УЯЗВИМИ ОБЩИНИ В ЮЖНА БЪЛГАРИЯ

Право на подпомагане по схемата за отглеждане на овце-майки и кози-майки в икономически уязвими общини в Южна България, включени в Приложение №2 към „Наредба №2 от 21.02.2012 г. за специалните изисквания за участие в одобрените схеми за национални доплащания и за специфично подпомагане“, имат земеделски стопани, които:

- Стопанисват ферми, намиращи се в териториалния обхват на икономически уязвимите общини в Южна България. Под „ферма“ се разбира животновъден обект, в който се отглеждат овце-майки и/или кози-майки;

- Отглеждат във фермите си:
  - а) от 10 (включително) до 49 (включително) овце-майки към последния ден за подаване на общо заявление за подпомагане;
  - б) от 10 (включително) до 49 (включително) кози-майки към последния ден за подаване на общо заявление за подпомагане;
  - в) от 10 (включително) до 49 (включително) овце-майки и кози-майки, регистрирани в СИЖРЖО на БАБХ.
- Продължат да отглеждат най-малко 80% от заявените овце-майки и/или кози-майки, най-малко 100 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Стопанинът може да замени заявена овца-майка и/или коза-майка с овца-майка и/или коза-майка, отговарящи на изискванията за подпомагане към момента на замяната, при условие че:

- Извърши замяната в срок до 10 дни от края на събитието, което я налага;
- Заяви писмено извършената замяна и обстоятелствата, които я налагат, в срок до 3 работни дни от деня, следващ замяната, за регистриране в Системата за идентификация на животните и регистрацията на животновъдните обекти.
- Замяната на заявените животни се извършва с подаване на заявление за регистрация с отбелязано поле „редакция на парцели/схеми/животни“. В таблицата за животните стопанинът трябва да зачертае замененото животно и да допълни новото със съответния идентификатор (ушна марка и/или електронен идентификационен (ЕИД) номер). Заявлението за замяна се подава в срок до 7 дни от датата на регистрирането на животните в СИЖРЖО, като е възможно и изпращането му до ОД на ДФ „Земеделие“, в която е подадено заявлението, с писмо с обратна разписка.

Помощта по схемата се определя от броя на реално отглежданите овце-майки и/или кози-майки, заявен за подпомагане, и които се отглеждат във ферми, намиращи се на територията на икономически узвимите общини в Южна България.

СХЕМА ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА ОВЦЕ-МАЙКИ И КОЗИ-МАЙКИ В НЕОБЛАГОДЕТЕЛСТВАНИ РАЙОНИ

Право на подпомагане по схемата за отглеждане на овце-майки и кози-майки в необлагодетелствани райони имат земеделски стопани, които:

- Стопанисват ферми, намиращи се в необлагодетелстваните райони, според Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват. Под „ферма“ се разбира животновъден обект, в който се отглеждат овце-майки и/или кози-майки;
- Отглеждат във фермите си:
  - а) от 10 (включително) до 49 (включително) овце-майки;
  - б) от 10 (включително) до 49 (включително) кози-майки;
  - в) от 10 (включително) до 49 (включително) овце-майки и кози-майки, регистрирани в СИЖРЖО на БАБХ.
- Продължат да отглеждат най-малко 80% от заявените овце-майки и/или кози-майки, най-малко 100 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Стопанинът може да замени заявена овца-майка и/или коза-майка с животни, отговарящи на изискванията за подпомагане към момента на замяната, при условие че:

- извърши замяната в срок до 10 дни от края на събитието, което я е наложило;
- заяви писмено извършената замяна и събитието, което я налага, в срок до 3 работни дни от деня след замяната, за регистриране в Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти;
- замяната на заявените животни се извършва с подаване на заявление за регистрация с отбелязано поле „редакция на парцели/схеми/животни“, като в таблицата за животните се зачертава замененото животно и се допълва новото със съответния идентификатор (ушна марка и/или електронен идентификатор). Заявлението за замяна се подава в срок до 7 дни

от датата на регистрирането на животните в СИЖРЖО, като е възможно и изпращането му до ОД на ДФ „Земеделие“, в която е подадено заявлението, с писмо с обратна разписка;

Помощта по схемата се определя от броя на реално отглежданите овце-майки и/или кози-майки, който е заявен за подпомагане. Животните трябва и да се отглеждат във ферми, намиращи се на територията на необлагодетелствани райони.

Земеделските стопани могат да подават заявления за подпомагане само по една от схемите за отглеждане на овце-майки и кози-майки.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието и храните

ЗА П О В Е Д

№ *Р209-114*.....

Гр. София *0702*.....2012 г.

На основание чл. 25, ал.4 от Закона за администрацията

Н А Р Е Ж Д А М:

Утвърждавам Ръководство за прилагане на Законоустановени изисквания за управление, посочени в чл. 4 и 5 и изброени в Приложение II, буква А от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г.), съгласно Приложението.

Контрола по Заповедта ще упражнявам лично.

Заповедта да се сведе до знанието на съответните длъжностни лица за сведение и изпълнение.

МИНИСТЪР
Д-р МИРОСЛАВ НАЙДЕНОВ

нп/дппп

За министър:

Заместник-министър: *К. В. Димитров*

Заповед за заместване № *Р209-108*

от *06.01.12*

**РЪКОВОДСТВО ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОУСТАНОВЕНИТЕ
ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛ. 4 И 5
И ИЗБРОЕНИ В ПРИЛОЖЕНИЕ II БУКВА А ОТ РЕГЛАМЕНТ
(ЕО) № 73/2009 НА СЪВЕТА ОТ 19 ЯНУАРИ 2009 Г.**

Земеделски стопанин, който получава директни плащания, следва да спазва законоустановените изисквания за управление, изброени в приложение II на Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г., и условията за добро земеделско и екологично състояние, определени със заповед на министъра на земеделието и храните. Законоустановените изисквания и управление и условията за добро земеделско и екологично състояние формират системата на кръстосаното съответствие.

Задълженията в рамките на системата за кръстосано съответствие се прилагат единствено по отношение на селскостопанската дейност на земеделския стопанин или земеделската площ на стопанството.

Законоустановените изисквания за управление, изброени в приложение II на Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г., се определят от законодателството на Европейския съюз в следните области:

- а) обществено здраве, здраве на животните и на растенията,
- б) околна среда,
- в) хуманно отношение към животните.

Актовете, посочени в приложение II, се прилагат съобразно текстовете им в сила, а директивите – така, както се прилагат от държавите-членки. Това означава, че законоустановените изисквания се прилагат така, както са въведени в българското законодателство.

Всеки земеделски стопанин, който получава плащания по схемата за единно плащане на площ, спазва законоустановените изисквания за управление, посочени в приложение II на Регламент (ЕО) № 73/2009 в съответствие със следния график:

- а) изискванията, посочени в буква А от приложение II на Регламент (ЕО) № 73/2009, се прилагат от 1 януари 2012 г.;

б) изискванията, посочени в буква Б от приложение II на Регламент (ЕО) № 73/2009, се прилагат от 1 януари 2014 г.;

в) изискванията, посочени в буква В от приложение II на Регламент (ЕО) № 73/2009, се прилагат от 1 януари 2016 г.

Съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 73/2009 законоустановените изисквания за управление, посочени в буква А от приложение II на Регламент (ЕО) № 73/2009 стават задължителни за земеделския стопанин, който получава директни плащания от 2012 г. Тези изисквания и задължения не са нови за земеделския стопанин, тъй като те са част от съответното секторно законодателство, прилагано до момента. Те ще продължат да бъдат прилагани и контролирани в рамките на секторното законодателство. От 2012 г. започва да се прави връзка между законоустановените изисквания за управление и директните плащания, които получава земеделският стопанин. Когато не са спазени законоустановените изисквания за управление, в който и да е момент през дадена календарна година, и това неспазване е резултат на действие или бездействие, за което пряка отговорност носи земеделският стопанин, подал заявлението за подпомагане през съответната календарна година, общата сума на директните плащания, които са предоставени или следва да бъдат предоставени на този земеделски стопанин, се намалява или не се изплаща. Процентът на намалението зависи от тежестта, степента, продължителността и системността на установеното неспазване и може да достигне пълно изключване от една или няколко схеми за подпомагане за една или повече календарни години.

I. Законоустановено изискване за управление (ЗИУ) 1 – Опазване на дивите птици

1. По отношение на всички видове диви птици за земеделските стопанства на цялата територия на страната на земеделския стопанин се забранява:

- умишленото улавяне или убиване на диви птици с каквито и да е уреди, средства и методи;
  - умишленото разрушаване, увреждане или преместване на гнезда;
  - умишленото унищожаване на яйца на диви птици, включително в случаите, когато те са изоставени;
  - умишленото обезпокояване на дивите птици, особено през периода на размножаване и отглеждане на малките.
2. Не се считат за нарушени изброените по-горе забрани ако са спазени изискванията на Закона за лова и опазване на дивеча по отношение на ловните видове птици и/или има издадени разрешителни за изключения от забраните, съгласно Наредба № 8 от 12 декември 2003 г. за реда и условията за издаване на разрешителни за изключенията от забраните, въведени със закона за биологичното разнообразие за животинските и растителните видове от приложение № 3, за животинските видове от приложение № 4, за всички видове диви птици, извън тези от приложение № 3 и приложение № 4 и за използване на неселективните уреди, средства и методи за улавяне и убиване от приложение № 5.
3. Когато земеделското стопанство попада в границите на защитена зона за опазване на дивите птици, съгласно Закона за биологичното разнообразие освен изброените по-горе забрани, земеделският стопанин следва да спазва забраните и ограниченията, включени в заповедта за обявяване и плана за управлението ѝ, в случаите когато има приет такъв. Когато защитената зона за опазване на дивите птици съвпада със защитена територия – съгласно Закона за защитените територии, и в заповедта за обявяването ѝ няма разписани конкретни забрани и ограничения, земеделският стопанин спазва режима за опазване и ползване на защитената територия.

II. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 2 – ОПАЗВАНЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕ, ПРИЧИНЕНО ОТ ОПРЕДЕЛЕНИ ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

1. Забранява се земеделският стопанин да извършва пряко отвеждане на вещества от Списък I в подземните води. По изключение се допуска пряко отвеждане на вещества от Списък I в подземните води въз основа на издадено разрешение от директора на съответната басейнова дирекция на основание Закона за водите.
2. Земеделският стопанин може да извършва непряко отвеждане на вещества от Списък I в подземните води само въз основа на издадено разрешително от директора на съответната басейнова дирекция. В разрешителното се посочват условията за спазване на всички необходими технически превантивни мерки за предотвратяване замърсяването на подземните води. Забранява се непрякото отвеждане на вещества от Списък I в подземните води без издадено разрешително от съответната басейнова дирекция.

Списък I

1. Органохалогенни съединения и вещества, които могат да формиратподобни във водните части от околната среда.
2. Органофосфорни съединения.
3. Органокалаени съединения.
4. Вещества, притежаващи канцерогенни, мутагенни или тератогеннисвойства във или посредством водните части на околната среда (1).
5. Живак и неговите съединения.
6. Кадмий и неговите съединения.
7. Минерални масла и въглеводороди.
8. Цианиди.

(1) Ако определени вещества от списък II са канцерогенни, мутагенни или тератогенни, те се отнасят към списък I.

3. Земеделският стопанин може да извършва пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък II в подземните води само въз основа на издадено разрешително от директора на съответната басейнова дирекция. В разрешителното се посочват условията за спазване на всички необходими технически превантивни мерки за предотвратяване замърсяването на подземните води. Предвидената дейност се счита забранена, ако такова разрешително не е издадено. Забранява се прякото и непрякото отвеждане на вещества от Списък II в подземните води без издадено разрешително от съответната басейнова дирекция.

Списък II	
1. Неметали, метали и техните съединения:	
1.1. Цинк	1.11. Калай
1.2. Мед	1.12. Барий
1.3. Никел	1.13. Берилий
1.4. Хром	1.14. Бор
1.5. Олово	1.15. Уран
1.6. Селен	1.16. Ванадий
1.7. Арсен	1.17. Кобалт
1.8. Антимон	1.18. Талий
1.9. Молибден	1.19. Телур
1.10. Титан	1.20. Сребро
2. Биоциди и техните деривати.	
3. Вещества, които имат вреден ефект върху вкуса и/или мириса, и/или цвета на подземните води, съединения, склонни да причинят формирането на подобни вещества и да направят подземните води негодни за питейно-битово водоснабдяване.	
4. Токсични или устойчиви органични съединения на силиций и вещества, които могат да причинят формиране на по-	

добни съединения във водата, като се изключат тези, които са биологично безвредни или са бързо превръщащи се в безвредни вещества във водата.
----

5. Неорганични съединения на фосфора и елементарен фосфор.
----

6. Флуориди.
----

7. Амоний и нитрити.
----

4. Земеделският стопанин е длъжен да предприема всички подходящи мерки, предвидени в националното законодателство за предотвратяване и ограничаване на непрякото отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води.

Допълнителна информация:

Прякото отвеждане на опасни или вредни вещества в подземните води е налице, когато веществата под форма на течност постъпват/се вливат в подземните води без филтрация през почвата или скалите. Обикновено за целта се използват съоръжения – тръбопроводи и кладенци, наречени попивни, инжекционни и т.н., служещи да извършат прякото отвеждане.

Непряко отвеждане на замърсители в подземните води е налице, когато постъпването на веществата става след филтрация през почвата и скалите.

Земеделският стопанин трябва да бъде особено внимателен и да предприема подходящи мерки с оглед недопускане на замърсяването на подземните води, когато борави например с дезинфекционни разтвори; пестициди; фунгициди; хербициди; минерални масла и горива; органични и минерални, особено течни торове и други продукти. Следите от проникване на такива продукти в почвата са показател за опасност от замърсяване на подземните води.

**III. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ
(ЗИУ) 3 – ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ПО-СПЕЦИАЛНО
НА ПОЧВАТА ПРИ УПОТРЕБАТА НА УТАЙКИ ОТ
ОТПАДЪЧНИ ВОДИ**

1. За площите, на които се внасят утайки, трябва да има разрешение по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закон за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ), издадено от Българската агенция за безопасност на храните за използване на утайки. Земеделските стопани трябва да спазват всички изисквания, определени в разрешението за използване на утайки.
2. Земеделските стопани не трябва да използват утайки в земеделието, когато:
  - утайките представляват или съдържат опасни отпадъци;
  - концентрациите на един или повече тежки метали и арсен в почвата, както преди влагането на утайки, така и след това надвишават пределно допустимите концентрации (ПДК), които са:

№ по ред	рН	ПДК mg/kg сухо вещество							
		кадмий	мед	никел	олово	цинк	живак	хром	арсен
1	6–7,4	2,0	140	*	100	250	1	200	25
2	> 7,4	3,0	200	110	120	300	1	200	25

Забележка.

* От рН 6–7 = 75 мг/кг; от рН 7–7,4 = 80 мг/кг.

¹ Активната реакция (рН) на почвата се определя в суспензия при съотношение почва: вода 1 : 5 и време на взаимодействие с вода – 5 часа.

– концентрациите на един или повече тежки метали, арсен и устойчиви органични замърсители в утайката надвишават ПДК, които са (стойностите са mg/kg сухо вещество): кадмий – 30; мед – 1600; никел – 350; олово – 800; цинк – 3000;

- живак – 16; хром – 500; арсен – 25; полициклични ароматни въглеводороди – 6,5; полихлорирани бифеноли – 1.
- утайките не са предварително третиранни;
  - почвата е с рН под 6;
  - съществува опасност от замърсяване на прилежащите повърхностни и подземни води.
3. Земеделските стопани не трябва да използват утайки върху:
- ливади, пасища или площи, засети с фуражни култури, ако се използват за паша или фуражните култури се прибират в срок, по-кратък от 45 дни, след употребата на утайките;
  - почви, върху които се отглеждат овощни видове, зеленчукови култури, лозя и други култури с изключение на овощни дървета;
  - почви, предназначени за отглеждане на овощни, зеленчукови и други култури, които са в директен контакт с почвата и се консумират в сурово състояние, за период 10 месеца преди и по време на събиране на реколтата;
  - крайбрежни заливаеми ивици, речни русла и защитни диги;
  - пояс I и II на санитарно-охранителни зони на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.
4. В защитените зони по НАТУРА 2000 може да се използват утайки от отпадъчни води, ако концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките не превишават фоновите концентрации за съответния район.

IV. Законоустановено изискване за управление (ЗИУ) 4 – Опазване на водите от замърсяване с нитрати

Земеделските стопани на територията на нитратно уязвимите зони следва да изпълняват изискванията на Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати

от земеделски източници в уязвимите зони, приета със заповед №РД-141/07.03.2011 и №РД-09-189/24.03.2011 на министъра на земеделието и храните и Министъра на околната среда и водите.

Общи мерки при употреба на азотсъдържащи торове (органични и минерални/неорганични)

1. Да не се внасят азотсъдържащи торове (органични и минерални/неорганични) при полски култури в следните периоди:
  - 1.1. **от 15 ноември до 31 януари за Южна България** (области Благоевград, Бургас, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Сливен, Смолян, Стара Загора, Хасково и Ямбол).
  - 1.2. **от 1 ноември до 31 януари за Северна България** (области Варна, Враца, Велико Търново, Видин, Габрово, Добрич, Ловеч, Монтана, Плевен, Разград, Русе, Силистра, Търговище и Шумен).
  - 1.3. **от 1 ноември до 15 февруари** на свободни площи и площи, заети с трайни култури.
  - 1.4. **от 15 ноември до 15 февруари** при създаване на нови овощни насаждения. При тях по изключение се допуска внасяне на оборски тор до 15 ноември.
2. Азотсъдържащите (органични и минерални/неорганични) торове да се разпределят равномерно върху почвата, със специализирана техника.
3. Да не се внася пресен оборски тор. Твърдият оборски тор да се съхранява при обикновени условия най-малко 6 месеца преди внасянето му в почвата. Когато оборският тор се използва за получаването на биогаз, посоченият срок може да бъде и по-кратък. Течният оборски тор да се съхранява поне 4 месеца, преди да бъде внесен.
4. Органичните торове да се заорават в почвата непосредствено след разпръскването върху почвената повърхност, с подходяща почвообработваща техника.
5. За да се избегне рискът от излишък на нитрати в растенията и почвата:

а) при всички култури количеството внесени азотни съединения от органичен тор през годината не трябва да надвишава 17 кг азот на декар;

б) нормите за торене с азот се определят след извършване на агрохимичен анализ на почвата, а в случай че не е направен анализ се използват препоръките за „Примерни максимални норми за торене с минерални торове на някои култури в килограми активно вещество на декар при средно запасени почви“ посочени в таблица №1

Таблица 1. Примерни максимални норми за торене с минерални торове на някои култури в килограми активно вещество на декар при средно запасени почви

Култура	N в kg/dka		
	тежка почва	средна почва	лека почва
	Смолници Vertisols Eutric	Канелени Luvisols Chromic	Алувиални почви Fluvisols Eutric
Пшеница	14	16	16
Ечемик	13	15	14
Овес	8	7	8
Царевица-неполивна	11	14	10
Царевица-поливна	20	20	20
Захарно цвекло	14	16	16
Слънчоглед	12	12	12
Тютюн	4	4	4
Домати	20	26	24
Пипер	22	24	22
Зеле	10	10	10
Ливади	6	8	6

в) препоръките за торене се изготвят на базата на баланс между необходимото количество азот за развитието на културите и азота, който може да бъде доставен на културите от почвата и чрез наторяване, като се вземе предвид:

- количеството азот, съдържащо се в почвата преди засаждане/засяване;
- количествата азот, постъпващи от минерализация на органичното вещество;
- внесените в почвата азотни съединения от органични торове;
- внесените в почвата азотни съединения от минерални торове;
- внесените в почвата азотни съединения чрез поливната вода;
- внесените в почвата азотни съединения чрез валежи и атмосферни отлагания.

Таблица 2. Прагови стойности за оценка на запасеността на почвата с азот

Показател	Единици за измерване	Прагови стойности и оценка				
		Много слабо запасени	Слабо запасени	Средно запасени	Добре запасени	Много добре запасени
N (общ азот NO ₃ +NH ₄)	mg/ kg	до 20 mg	21–40 mg	41–60 mg	61–80 mg	над 80 mg

6. При внасяне на повече от 12 кг активно вещество азот от минерален тор на декар, торовата норма да се разделя на две – до 1/3 от нормата да се внася предсеитбено или преди засаждането, а разликата от нормата да се оставя за подхранване.
7. На почви с лек механичен състав (песъчливи почви), азотната норма да се разделя на две или три части, за да се избегне просмукването на нитрати в по-долните почвени слоеве и попадането им в плитките подземни води.

8. Да не се тори с азотсъдържащи торове на напълно замръзнала почва, както и на почва, изцяло или отчасти покрита със снежна покривка
9. Да не се внасят азотсъдържащи торове по време на валежи и след това, докато почвата е преовлажнена.
10. Да не се внасят азотсъдържащи торове на естествено преовлажнени почви и на наводнени почви (с изключение на оризища).
11. При авиационно разпръскване на минералните торове, да се поставят наземни ориентири и да се отчита силата на вятъра – най-добре е разпръскването да се извършва при тихо време.
12. При равнинни терени, да не се използват азотсъдържащи торове край повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.), на разстояние, по-малко от 5 м.
13. При равнинни терени, когато се извършва внасяне на течен оборски тор или се извършва поливка с разтворен във вода оборски тор на зеленчукови и други култури, разстоянието до повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.) да бъде не по-малко от 5 м. В случаите на използване на течната фракция на оборския тор на равнинни терени, отстоянието до водните басейни да не е по-малко от 10 м.
14. Да не се допуска замърсяване на околната среда при товарене, транспорт и употреба на органични торове. Течният оборски тор да се транспортира в затворени цистерни. Твърдият оборски тор да се транспортира и товари по начин, който изключва замърсяване на околната среда. За целта може да се използва специализирана техника за товарене, транспорт и внасяне на оборски тор.
15. Резервоарите, цистерните и тръбопроводите за течен тор да се поддържат изправни с оглед предотвратяване на течове.

Допълнителни мерки при употреба на азотсъдържащи торове (органични и минерални/неорганични) на терени с наклон, по-голям от 6°

1. Обработката на почвата да се извършва контурно (по хоризонталите), или напречно на склона. За целта може да се използва специализирана техника за обработка и внасяне на оборски тор на наклонени терени.
2. При създаване на трайни насаждения, редовете да се ориентират в посока на хоризонталите на склона и междуредията да се затревяват.
3. За да се предотврати изнасяне на хранителни вещества по склона, торовата норма да се разделя на две – до 1/3 от нормата да се внася предсеитбено или преди засаждането, а останалото количество да се оставя за подхранване по време на вегетацията.
4. Да не се извършва торене с минерални азотсъдържащи торове, течен оборски тор и поливка с разтворен във вода оборски тор, на разстояние, по-малко от 10 м от повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.).
5. Да не се извършва торене на площи с наклон, по-голям от 12°, ако разстоянието до повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.) е по-малко от 50 м. Мярката може да не се прилага само при рекултивация на нарушени терени и подобряване на слабопродуктивни земи, съгласно Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт (*обн., ДВ, бр. 89 от 22.10.1996 г., изм. ДВ, бр.30 от 2002г.*).

Мерки при съхранение на азотсъдържащи торове (органични и минерални/неорганични)

А. Съхранение на оборски тор и силаж

Съхранение на оборски тор

1. В зависимост от вида и броя на животните и наличието на земеделска земя, в стопанствата се изграждат следните видове съоръжения за съхранение на произведения оборски тор:
  - 1.1. торова площадка с непропусклива основа и непозволяваща изтичане на течната фракция, при наличие на:
    - 1 или 2 условни животински единици;
    - от 3 до 5 условни животински единици, когато стопанинът ползва земя, върху която да оползотвори тора, при спазване на изискванията за влагане на не повече от 17 кг азот на декар годишно.
  - 1.2. отделни съоръжения за съхранение на различните фракции оборски тор (твърд и течен) при наличие на повече от 5 условни животински единици и прилагане на технологии, свързани с разделяне на течния оборски тор на фракции, когато стопанинът ползва земя, върху която да оползотвори тора, при спазване на изискванията за влагане на не повече от 17 кг азот на декар годишно.
  - 1.3. отделни съоръжения за съхранение на различните фракции оборски тор (твърд и течен) при наличие на повече от 5 условни животински единици и прилагане на технологии, свързани с разделяне на течния оборски тор на фракции и договор за оползотворяване на оборския тор, когато стопанинът не стопанисва земя.
2. При изграждане на съоръженията да се вземат предвид редица фактори като броя на отглежданите животни, вида им, технологията на отглеждане, продължителността на периода на съхраняване (в зависимост от начина на отглеждане на животните-пасишно или оборно) и количеството на използвания постелъчен материал.
3. Съоръжението за съхранение на твърд и течен оборски тор се изгражда с водоустойчиво дъно, по начин, който да не поз-

волява проникване в почвата или замърсяване на водоизточниците. Покритието на съоръжението трябва да бъде непроницаемо. Съоръженията се проверяват редовно и при необходимост се предприемат незабавни действия.

4. Капацитетът на съоръженията трябва да бъде достатъчен за съхранение на оборския тор, както следва:
  - 4.1. на твърдият оборски тор най-малко:
    - 4 месеца при пасишно отглеждане на животни,
    - 6 месеца при оборно отглеждане на животни
  - 4.2. течният оборски тор да се използва след съхраняване в продължение на най-малко 4 месеца, като се отчете и продължителността на периода на забрана за ползване на азотсъдържащи торове
5. Да не се изграждат нови съоръжения за съхранение на твърд или течен оборски тор в близост до повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.) на разстояние по-малко от 20 м.
6. Да не се съхраняват торове върху терени с наклон, по-голям от 6°, на разстояние, по-малко от 20 м до водни обекти.
7. При съхранение, товарене и транспорт на тора да се вземат всички необходими мерки за недопускане на замърсяване на околната среда.

Съхранение на силаж и отпадни води от силаж

1. Отпадните води от силажите да се събират и съхраняват в резервоар или цистерна с водонепропускливи подове и стени. Това изисква наличието на водонепропускливи канали, които да позволяват отвеждането на силажните отпадни води. Резервоарът или цистерната и каналите трябва да са изградени по начин, който да не позволява просмукване в почвата или замърсяване на естествените водоизточници.
2. Силажът, получен от полуизсъхнала трева и балиран в найлонови опаковки, да се съхранява най-малко на 20 м от повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море и др.).

3. При съхранение на тревни фуражи без найлонови опаковки, негодният или неизползваният силаж да се изгребва, заедно със засегнатия почвен слой от 5 см и да се транспортира до подходящо място за компостиране/съхраняване като органичен тор.

Таблица 3. Среднодневни количества отделен твърд и течен оборски тор по видове животни

Вид селскостопански животни	Количество на ден (литри)	Необходим капацитет за съхранение на течен оборски тор (м ³ за 4 мес.)*	Необходим капацитет за съхранение на твърд оборски тор (м ³ за 6 мес.)
Говеда, Биволи	44,80	5,60	8,40
Теле и юница за угодяване	36,00	4,50	6,80
Теле до 6 мес. възраст	20,00	2,50	3,80
Свиня	7,00	0,90	1,35
Овца	3,00	0,50	0,75
Шиле	1,10	0,20	0,30
Коза	2,30	0,30	0,45
Кокошка-носачка	0,12	0,02	0,03
Кон	25,00	3,10	4,70
Магаре	12,00	1,50	2,30
Зайци	0,18	0,03	0,05

* Капацитетът на съоръженията за съхранение на течния оборски тор трябва да е съобразен с продължителността на периода на забрана за ползване на азотсъдържащи торове. Имайки предвид този период срокът на съхранение на течния оборски тор се увеличава на 6 месеца.

Б. Съхранение на минерални/неорганични торове

1. Минералните (неорганичните) торове да се съхраняват в специализирани складови помещения, изградени и оборудвани съгласно инструкциите за противопожарна безопасност.
2. В специализираното складово помещение насипните и опакованите торове се съхраняват разделно. На всеки вид тор да се поставя табелка с надпис.
3. Да не се допуска плътно нареждане на фигурите с опаковани торове до стените на складовото помещение. Отстоянието трябва да е най-малко 25 см. Амониевата селитра се складира на фигури на височина не повече от 10 реда.
4. Амониевата селитра да се съхранява само в опаковано състояние.
5. Други насипни торове (калиеви, фосфорни) да се съхраняват на купчини под различна форма, но да не се допуска смесване.
6. При липса на специална складова база, минералните торове да се съхраняват под навеси или складови помещения, пригодени за съхранение, които трябва да разполагат с:
  - водонепропускливи покриви и подове;
  - канавки за безопасно отвеждане на водата.
7. Не се допуска съхранението на насипни минерални (неорганични) торове на открити площадки.
8. При съхранение на минералните/неорганичните торове да се вземат всички необходими мерки за предотвратяване на замърсяване на околната среда.

V. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 5 – ОПАЗВАНЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ХАБИТАТИТЕ И ДИВАТА ФЛОРА И ФАУНА

1. Забранява се умишленото бране, събиране, отрязване, изкореняване или друг начин на унищожаване на екземпляри от защитени растителни видове, в обхвата на Директива 92/43, включени в приложения 2 и 3 на Закона за биологичното разнообразие в техните естествени области на разпространение съгласно приложения списък:

1	Четирилистно разковниче	Marsilea quadrifolia
2	Парнасиева калдезия	Caldesia parnassifolia
3	Имануелова метличина	Centaurea immanuelis-loewii
4	Янкева метличина	Centaurea jankae
5	Сибирски див тютюн	Ligularia sibirica
6	Червено усойниче	Echium russicum
7	Татарско диво зеле	Crambe tataria
8	Янкева тутявка	Moehringia jankae
9	Карниолска пушица	Eleocharis carniolica
10	Жлезиста алдрованда	Aldrovanda vesiculosa
11	Блатно петльово перо	Gladiolus palustris
12	Венерино пантофче	Cypripedium calceolus
13	Калописиева дактилориза	Dactylorhiza kalopissii
14	Обикновена пърчовка	Himantoglossum caprinum (H. hircinum)
15	Лъзелов липарис	Liparis loeselii
16	Емилипопово прозорче	Potentilla emili-popii
17	Карпатска тоция	Tozzia alpina ssp. carpatica (T. carpatica)
18	Дългошпореста теменуга	Viola delphinantha
19	Сръбска рамонда	Ramonda serbica
20	Дряновска ведрица	Fritillaria drenovskii
21	Гусихиева ведрица	Fritillaria gussichiae
22	Лежаща линдерния	Lindernia procumbens
23	Vuxbaumia viridis	
24	Dicranum viride	
25	Hamatocaulis Drepanocladus vernicosus	
26	Leucobryum glaucum	
27	Meesia longiseta	
28	Mannia triandra	

2. Когато земеделското стопанство попада в границите на защитена зона за опазване на природните местообитания съгласно Закона за биологичното разнообразие, освен изброените по-горе забрани земеделският стопанин следва да спазва забраните и ограниченията, включени в заповедта за обявяване и плана за управлението ѝ, в случаите, когато има приет такъв. Когато защитената зона за опазване на природните местообитания съвпада със защитена територия съгласно Закона за защитените територии и в заповедта за обявяването ѝ няма разписани конкретни забрани и ограничения, земеделският стопанин спазва режима за опазване и ползване на защитената територия.

VI. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 6 – РЕГИСТРАЦИЯ И ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА СВИНЕ

1. Всеки собственик, който отглежда свине, подлежащи на идентификация е длъжен да регистрира стопанството си като животновъден обект. Регистрацията се извършва с подаване на заявление в Областната дирекция по безопасност на храните (ОДБХ), на чиято територия се намира животновъдния обект на основание чл.51 или чл.137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и за обекта се издава съответното удостоверение. При промяна на данните на собственика на обекта или при промяна на предназначението на обекта собствениците са длъжни в срок от 30 дни писмено да уведомяват ОДБХ с цел актуализация на данните в информационната система на БАБХ.
2. Собственикът на животновъден обект е длъжен да поддържа актуален регистър на животновъдния обект по утвърден от Българската агенция за безопасност на храните (БАБХ) образец на хартиен носител или в електронен вид. В регистъра собственикът вписва данните за всички свине, които се отглеждат в животновъдния обект, като отразява и информацията, свързана с тяхното придвижване и смърт. Той е длъжен

- да съхранява регистъра за период не по-малък от 3 години от датата на закриване на обекта и да го представя на БАБХ при поискване.
3. Всеки собственик на животновъден обект е длъжен да уведомява ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект, за настъпилите промени в числеността на свинете, както следва:
    - а) в срок до 3 дни – за новопостъпилите и напусналите обекта свине;
    - б) в срок до 7 дни – за новородени свине;
    - в) незабавно – за извършено неотложно клане и за умрели свине.
  4. Собствениците на свине са длъжни да осигурят при транспортирането свинете да бъдат придружени от ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване на територията на страната, издадено от ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект. Те са длъжни при вътреобщностна търговия да осигурят при придвижването на свинете да бъдат придружени от ветеринарномедицински сертификат, издаден чрез система „ТРЕЙСИС“, а при износ за трета страна свинете се придружават от ветеринарномедицински сертификат по образец на страната вносител.
  5. Собственикът на животновъден обект е длъжен да представи в тридневен срок на ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект, ветеринарномедицинското свидетелство или ветеринарномедицинския сертификат за придобитите животни.
  6. Собствениците на животновъдни обекти са длъжни да осигурят идентифициране на свинете в тях, чрез индивидуални средства за идентификация – ушни марки одобрени от БАБХ, възможно най-бързо след раждането, но при всички случаи преди да напуснат животновъдния обект, в който са родени.

Собствениците на животновъдни обекти могат да не идентифицират с индивидуална ушна марка свинете за клане от живот-

новъдни обекти, регистрирани по реда на чл. 137 ЗВД, в които се отглеждат над 50 свине-майки. В този случай свинете се идентифицират с групова ушна марка одобрена от БАБХ с номера на животновъдния обект. Свинете, предназначени за разплод, се идентифицират с индивидуални ушни марки. Свинете, предназначени за доотглеждане в обекти, които са технологично свързани помежду си, се идентифицират с групова ушна марка за всеки обект, през който преминава животното.

В случай на загубване или невъзможност ушната марка да бъде разчетена в срок от 7 календарни дни собственикът на животновъдния обект е длъжен да уведоми ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект, за нуждата от нова, заместваща марка, както и да го уведоми за номера на падналата ушна марка.

Забранено е отстраняването и заменянето на ушна марка без разрешение от БАБХ.

При получаване на свине при вътреобщностна търговия, предназначени за клане, животните запазват идентификацията си на страната по произход. При получаване на свине при вътреобщностна търговия, предназначени за разплод, животните се идентифицират с индивидуална ушна марка. При получаване на свине при вътреобщностна търговия, предназначени за доотглеждане и клане, животните запазват ушната марка на страната по произход. В регистъра на животновъдния обект и в информационната система на БАБХ – ВетИС се записват и идентификационните номера на страната на произход.

Собствениците на животновъдни обекти са длъжни да осигурят идентифициране в стопанството по местоназначение с индивидуална ушна марка на всяко животно, внесено от трета страна до 30 дни след проверката на граничния инспекционен пункт и при всички случаи преди напускането на стопанството по местоназначение. Първоначалната идентификация, извършена от третата страна и поставената ушна марка се вписват в Информационната система на БАБХ– ВетИС и в регистъра на животновъдния обект. Ушната марка на страната на произход се запазва.

Свинете, внесени от трета страна и предназначени за клане до 30 дни от преминаване на проверките на граничния инспекционен пункт, запазват ушната марка на страната по произход и не се идентифицират с индивидуална ушна марка

VII. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 7 – РЕГИСТРАЦИЯ И ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЬКЪК (ЕРД)

1. Всеки собственик, който отглежда говеда и/или биволи, подлежащи на идентификация е длъжен да регистрира стопанството си като животновъден обект. Регистрацията се извършва с подаване на заявление в Областната дирекция по безопасност на храните (ОДБХ), на чиято територия се намира животновъдния обект на основание чл.51 или чл.137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и за обекта се издава съответното удостоверение. При промяна на данните на собственика на обекта или при промяна на предназначението на обекта собствениците са длъжни в срок от 30 дни писмено да уведомяват ОДБХ с цел актуализация на данните в информационната система на БАБХ.
2. Собственикът на животновъден обект е длъжен да поддържа актуален регистър на животновъдния обект по утвърден от Българската агенция за безопасност на храните (БАБХ) образец на хартиен носител или в електронен вид. В регистъра собственика вписва данните за всичките говеда и/или биволи, които се отглеждат в животновъдния обект, като отразява и информацията за тяхното придвижване и смърт. Той е длъжен да съхранява регистъра за период не по-малък от 3 години от датата на закриване на обекта и да го представя на БАБХ при поискване.
3. Всеки собственик на животновъден обект е длъжен да уведомява ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект, за настъпилите промени в числеността на говедата и/или биволите, както следва:

- а) в срок до 3 дни – за новопостъпилите и напусналите обекта животни;
  - б) в срок до 7 дни – за новородени телета и малачета;
  - в) незабавно – за извършено неотложно клане и за умрели животни.
4. Собствениците на говеда и/или биволи са длъжни да осигурят при транспортирането животните да са придружени с ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване на територията на страната, издадено от ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект. Те са длъжни при вътреобщностна търговия да осигурят при придвижването на животните да бъдат придружени от ветеринарномедицински сертификат издаден чрез система „ТРЕЙСИС“ от официален ветеринарен лекар, а при износ за трета страна животните се придружават от ветеринарномедицински сертификат по образец на страната вносител.
  5. Собственикът на животновъден обект е длъжен да представи в тридневен срок на ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект, ветеринарномедицинското свидетелство или ветеринарномедицинския сертификат за придобитите животни, както и ветеринарномедицинските паспорти за придобитите животни.
  6. Собствениците на животновъдни обекти са длъжни да осигурят идентифициране на говедата и биволи в тях с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от БАБХ с еднакъв идентификационен номер.

Собственикът на животновъдния обект трябва да осигури идентификацията на говедата и биволи до 20-ия ден след тяхното раждане, но при всички случаи преди животните да са напуснали животновъдния обект, в който са родени.

В случай на загубване или невъзможност ушната марка да бъде разчетена в срок от 7 календарни дни собственикът на животновъдния обект е длъжен да уведоми ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект, за необходимостта от нова марка.

Забранено е отстраняването на ушна марка без разрешение от БАБХ.

Собствениците на ЕРД трябва да притежават за всяко животно ветеринарномедицински паспорт. Паспортът се издава от официалния ветеринарен лекар, на общината, на чиято територия се намира животновъдния обект до 14 дни от уведомяването за раждането на животното чрез Информационната система на БАБХ – ВетИС. Собствениците на ЕРД са длъжни да върнат в ОДБХ ветеринарномедицинският паспорт, придружаващ животното при внос от трета страна или доставено при вътреобщностна търговия и да поискат издаването на нов ветеринарномедицински паспорт от информационната система на БАБХ – ВетИС. Всеки собственик на животновъден обект е длъжен да представи на ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект паспорта на придобитото животно за попълване на данните в него. В случай на смърт на животно паспортът се връща от собственика в ОДБХ в срок от 7 дни от събитието. В случай на износ на животно за трета страна, паспортът се предава на ветеринарния лекар на граничния инспекционен пункт.

Собствениците на животновъдни обекти са длъжни при получаване на ЕРД при вътреобщностна търговия да запазят ушните марки на животните, поставени в страната по произход и да не ги идентифицират с нова ушна марка. В информационната система на БАБХ – ВетИС се въвеждат номерата на ушните марки, с които животните са пристигнали.

Собствениците на животновъдни обекти са длъжни да осигурят идентифициране в стопанството по местоназначение на всяко животно, внесено от трета страна с ушни марки с еднакъв номер за двете уши в срок до 20 дни след проверката на граничния инспекционен пункт, но при всички случаи преди напускането на стопанството по местоназначение. Първоначалната идентификация, извършена от третата страна се запазва и се вписва в Информационната система на БАБХ – ВетИС, както и в регистъра на животновъдния обект заедно с новата ушна марка.

Не се извършва нова идентификация на животните в случаите на внос на ЕРД предназначени за клане в рамките на 20 дни от преминаване на проверките на граничния инспекционен пункт.

VIII. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 8 – РЕГИСТРАЦИЯ И ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ОВЦЕ И КОЗИ

1. Всеки собственик, който отглежда овце и/или кози, подлежащи на идентификация, е длъжен да регистрира стопанството си като животновъден обект. Регистрацията се извършва с подаване на заявление в Областната дирекция по безопасност на храните (ОДБХ), на чиято територия се намира животновъдния обект по чл.51 или чл.137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и за обекта се издава съответното удостоверение. При промяна на данните на собственика на обекта или при промяна на предназначението на обекта собствениците са длъжни в срок от 30 дни писмено да уведомяват ОДБХ с цел актуализация на данните в информационната система на БАБХ.
2. Собственикът на животновъден обект е длъжен да поддържа актуален регистър на животновъдния обект по утвърден от Българската агенция за безопасност на храните (БАБХ) образец на хартиен носител или в електронен вид. В регистъра собственика вписва данните за всичките овце и/или кози, които се отглеждат в животновъдния обект, като отразява и информацията за тяхното придвижване и смърт. Той е длъжен да съхранява регистъра за период не по-малък от 3 години от датата на закриване на обекта и да го представя на БАБХ при поискване.
3. Всеки собственик на животновъден обект е длъжен да уведомява ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект, за настъпилите промени в числеността на животните, както следва:
  - а) в срок до 3 дни – за новопостъпилите и напусналите обекта животни;

- б) в срок до 7 дни – за новородени агнета и ярета;
  - в) незабавно – за извършено неотложно клане и за умрели животни.
4. Собствениците на овце и/или кози са длъжни да осигурят при транспортирането на животните да бъдат придружени с ветеринарномедицинско свидетелство от информационната система на БАБХ за придвижване на територията на страната, издадено от ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект. Те са длъжни при вътреобщностна търговия да осигурят при придвижването на животните да бъдат придружени от ветеринарномедицински сертификат издаден чрез система „ТРЕЙСИС“, а при износ за трета страна животните се придружават от ветеринарномедицински сертификат по образец на страната вносител.
  5. Собственикът на животновъден обект е длъжен да представи в тридневен срок на ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект, ветеринарномедицинското свидетелство или ветеринарномедицинския сертификат за придобитите животни.
  6. Собствениците на животновъдни обекти са длъжни да осигурят идентифициране на овцете и козите в тях в срок до 6 месеца от тяхното раждане, но при всички случаи преди да са напуснали животновъдния обект, в който са родени.

Собствениците на животновъдни обекти са длъжни да осигурят идентифициране на овцете и козите с две идентични индивидуални ушни марки. Животните, родени след 31.12.2009 г. се идентифицират с ушни марки, както следва: обикновена ушна марка на едното ухо и с електронна ушна марка на другото ухо, с еднакъв идентификационен номер.

В случай на загубване или невъзможност ушната марка да бъде разчетена в срок от 7 календарни дни собственикът на животновъдния обект е длъжен да уведоми ветеринарния лекар, обслужващ животновъдния обект, за нуждата от нова, заместваща марка.

Забранено е отстраняването на ушна марка без разрешение от БАБХ.

Собствениците на животновъдни обекти са длъжни при получаване на овце и/или кози при вътреобщностна търговия да запазят идентификацията на животните, извършена в страната по произход. В регистъра на животновъдния обект и в информационната система на БАБХ – ВетИС се записва идентификационният номер на страната на произход.

Собствениците на животновъдни обекти са длъжни да осигурят идентифициране с индивидуална ушна марка в стопанството по местоназначение на всяко животно, внесено от трета страна в срок до 14 дни след проверката на граничния инспекционен пункт, но при всички случаи преди напускането на стопанството по местоназначение. Първоначалната идентификация, извършена от третата страна и поставената индивидуална ушна марка се вписват в Информационната система на БАБХ – ВетИС и в регистъра на животновъдния обект, а ушната марка на страната на произход се запазва.

Собствениците на животновъдни обекти са длъжни да запазят ушната марка на страната на произход на овцете и/или козите, внесени от трета страна и предназначени за клане до 5 дни от преминаване на проверките на граничния инспекционен пункт. Те не се идентифицират с индивидуална ушна марка.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието и храните

ЗА П О В Е Д

№ РД 09-616
София, 21.07.2010 година

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията и чл. 42 от Закона за подпомагане на земеделските производители във връзка с чл. 6 и приложение III от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 г.

Н А Р Е Ж Д А М:

I. Одобрявам Условия за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, като определям следните Национални стандарти:

1. За опазване на почвата от ерозия:

Национален стандарт 1.1. В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи с размери над минималния според схемата за подпомагане (1 ха за СЕПП; 0,5 ха за други) е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 40 % култури със слята повърхност с изключение на площи за производство на тютюн.

Национален стандарт 1.2. За отглеждане на земеделски култури се забранява използването на крайречни площи на разстояние по-малко от 5 m от реката.

Национален стандарт 1.3. Задължително е запазването и поддържането на съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделски парцел и сключването на споразумения между земеползвателите на даден физически блок.

2. За запазване на органичното вещество:

Национален стандарт 2.1. На един земеделски парцел се забранява монокултурно отглеждане за повече от две поредни години на лен, слънчоглед, захарно цвекло, грах.

Национален стандарт 2.2. Задължително е стърнищата от полски култури да се заорават в почвата за създаване на благоприятни условия за трансформиране в органично вещество и се забранява тяхното изгаряне.

3. Запазване на структурата на почвата:

Национален стандарт 3.1. Забранява се използване на земеделска техника в парцели с преобладаваща почва.

4. Осигуряване на минимално ниво на поддръжка на естествените местообитания:

Национален стандарт 4.1: Земеделски стопани, ползвачи постоянно затревени площи (пасища и ливади), са длъжни да поддържат минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ха) или да извършват минимум 1 коситба за съответната година - до 15 юли за равнинните райони и до 15 август за планинските райони включени в обхвата на необлагодетелстваните планински райони.

Национален стандарт 4.2. Задължително е постоянните пасища и ливади да се почистват от нежелана храстовидна растителност. Да се провежда борба с агресивни и устойчиви растителни видове - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерица (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), аморфа (*Amorpha fruticosa*) и къпина (*Rubus fruticosus*).

За земеделски земи (затревени площи) с висока природна стойност, земите попадащи в националната екологична мрежа Натура 2000 и защитените територии, в зависимост от завареното положение на ливадата или пасището се разрешава да се оставят мозаечно разположени единични или групи дървета храсти и/или синори, до 25 % от общата затревена площ.

Национален стандарт 4.3. Задължително е да се запазват съществуващите полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел.

Национален стандарт 4.4. Задължително е опазването на земеделски площи в близост до гори от навлизането на дървесна и храстовидна растителност в тях.

5. За опазване и управление на използването на водите

Национален стандарт 5.1. При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

II. Националните стандарти са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които ще получават подпомагане по различните схеми на Общата селскостопанска политика (ОСП), допълнителните национални плащания и следните мерки от Програмата за развитие на селските райони:

1. Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планински райони;

2. Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в райони, различни от планинските;

3. Агроекологични плащания;

4. Плащания по НАТУРА 2000 за земи;

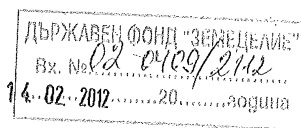
5. Плащания по НАТУРА 2000 за гори.

III. Условията за поддръжане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

IV. Настоящата заповед отменя заповед № РД-09-990 от 23.12.2009 г. на министъра на земеделието и храните.

МИНИСТЪР:

Д-Р МИРОСЛАВ НАЙДЕНОВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
 Министър на земеделието и храните

ЗАПОВЕД

№ 1309 - 116
 София, ... 14.02. 2012 година.

На основание на чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, чл. 42 от Закона за подпомагане на земеделските производители във връзка с чл.6 и приложение III от Регламент (ЕО) № 73/19.01.2009 г. на Съвета за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделските стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 и одобрен доклад №..... от заместник министър на земеделието и храните Светлана Боянова и заместник министър на земеделието и храните – д-р Цветан Димитров

НАРЕЖДАМ:

I. Изменям моя Заповед № РД 09-616/21.07.2010 г.

В точка I. 4 се променя Национален стандарт 4.2. както следва:

4.2. „Задължително е постоянните пасища и ливади да се почистват от нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), аморфа (*Amorpha fruticosa*) и къпина (*Rubus fruticosus*).”

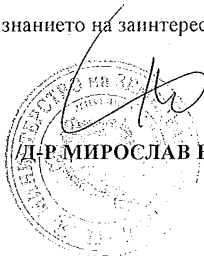
В точка I. 5 се въвежда нов Национален стандарт със следния текст:

5.2. „Задължително е осигуряването на буферни ивици с ширина минимум 5 метра по протежение на повърхностни водни обекти (реки, язовири, езера, море), с изключение на оризовите клетки, чрез естествена растителност (трева, дървета, храсти) или поддържани в чим. Забранява се прилагането на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици.”

II. Контрола по изпълнение на Заповедта възлагам на заместник-министър д-р Цветан Димитров.

III. Настоящата Заповед да се доведе до знанието на заинтересованите лица.

МИНИСТЪР:

Д-Р МИРОСЛАВ НАЙДЕНОВ/

